

Rutger von Ascheberg

Rutger von Ascheberg (1621-1693)

Urodzony w Kurlandii w rodzinie emigrantów z Westfalii. Od trzydziestego roku życia służył w armii szwedzkiej. W jej szeregach walczył w wojnie trzydziestoletniej, podczas potopu szwedzkiego, wojnach z Danią (1657-1660) oraz w wojnie skańskiej. Podczas służby wielokrotnie odznaczył się udanymi akcjami militarnymi, którym towarzyszyły liczne awanse (karierę rozpoczął jako szeregowy rajtar!) oraz wyrazy uznania przełożonych.

W trakcie potopu dowodził własnym, liczącym 6 kompanii, regimentem rajtarii (najpierw jako podpułkownik, a potem pułkownik). Brał udział w kampanii wiosennej 1656, bitwach pod Warszawą oraz Chojnicami (w tej ostatniej dowodził), a także w inwazji na Danię w 1657 oraz drugiej wojnie z Danią w latach 1658-1660.

Po zakończeniu wojny północnej przyszły kolejne awanse: w 1670 roku został generałem-lejtnantem, generałem w 1674 i wreszcie feldmarszałkiem w 1678 roku. Jednocześnie uzyskiwał liczne stanowiska w administracji państwowej – w 1680 objął urząd gubernatora prowincji Skania, Halland i Bleking a rok później został senatorem i członkiem Rady Królewskiej.

Jest autorem Dziennika, który był jednym ze źródeł Samuela Puffendorfa w do jego monumentalnej historii panowania Karola Gustawa. Podczas lektury (dostępne jest wydanie polskie) należy jednak brać poprawkę, że do opisane w nim wydarzenia mające miejsce przed 1672 są przedstawione dość wybiórczo - to głównie spis zasług Ascheberga i często relacja mocno różni się od przedstawionej w innych źródłach.

Uwaga: Portret Ascheberga pochodzi z dużo późniejszego okresu niż potop szwedzki, nie mógł więc nam posłużyć jako podstawa do wykonania modelu.

Wystawianie:

Rutger von Ascheberg może zostać wystawiony na trzy sposoby.

1. Może dowodzić dwoma podjazdami *Podjazd Rutgera von Ascheberga – marzec 1656 roku* albo *Zdobywcy przepraw Rutgera von Ascheberga – wiosna 1656 roku*.
2. Może być dowódcą regimentu rajtarów najemnych (zwykłych lub weteranów) w szwedzkiej dywizji polowej albo dywizji jazdy. Jego wystawienie kosztuje 2 PS. Ascheberg posiada dowodzenie 3 i nie można mu dokupić dodatkowego punktu dowodzenia.
3. Może być jednym z dowódców w szwedzkim zgrupowaniu „Niezwycięzonych”.

Niezależnie od poziomu, na jakim się go wystawia, Ascheberg posiada zasadę *Zawsze w przedniej straży*.

Zawsze w przedniej straży

Ascheberg był często wysyłany na rozpoznanie, dzięki czemu zdobył doświadczenie jako oficer dowodzący awangardą.

Ascheberg zapewnia +2 Punkty Zwiadu. Wystawiając jednostki możesz dołączyć Ascheberga do dowolnego skwadronu z jego podjazdu/pułku/zgrupowania i wykonać nim darmowy Forsowny marsz.

Ascheberg w kampanii wiosennej 1656 roku

Podczas kampanii wiosennej w 1656 roku Ascheberg, służący wówczas w stopniu podpułkownika dowodził zwerbowanym w Niemczech regimentem rajtarów. Wielokrotnie wysyłany był na podjazdy oraz często operował jako straż przednia armii Karola Gustawa. 2 lutego udało mu się pokonać liczny oddział polski pod Zakrzewiem w pobliżu Radomia, zdobywając podczas walki bogate łupy (głównie konie).

22 lutego wyruszył na kolejny podjazd – tym razem opanował przeprawę przez San pod Jarosławiem. Najpierw ogniem z dział i muszkietów spędził z pola polskie chorągwie, po czym przeprowadził swoje wojska za pomocą łodzi i tratw. Następnie wybudował most pontonowy, który pozwolił na przeprowadzenie się głównych sił szwedzkich przez San. Akcja przyniosła Aschebergowi awans na pułkownika.

26 marca wyruszył spod Sandomierza na kolejny podjazd – tym razem wyruszył na czele swojego regimentu, gwardią królewską dowodzoną przez rotmistrza Krusmarcka * a także 250 rajtarami podpułkownika Ekelblada. Po kilku milach natknął się na znaczny oddział polski, który rozbił i ścigał, zadając mu ciężkie straty.

Pułkownik miał też swój znaczny udział w wyrwananiu się szwedzkiej armii z pułapki w widłach Wisły i Sanu, a konkretnie podczas zdobycia przeprawy przez Wieprz. Ascheberg wyruszył z oddziałem 500 rajtarów i 3 kompaniami dragonów. Miał on za zadanie zebrać odpowiednią ilość statków i łodzi, którymi Szwedzi mogliby się przeprowadzić przez Wieprz. Po dotarciu do miasteczka Skoki, Ascheberg ocenił sytuację, która nie wyglądała najlepiej. Polacy zgromadzili wszystkie środki przeprowowe na bronionym przez siebie brzegu, pilnowało ich sześć chorągwi, liczących około czterysta pięćdziesiąt koni, oprócz tego uzbrojeni mieszczanie bronili dostępu do Skoków. Pułkownik był bardzo zdeterminowany, *jednak nie mogłem zwłóczyć przy nich ani minuty, niech kosztuje ile chce, gdyż musiałem zająć te statki.*

Oddajmy więc głos Aschebergowi by własnymi słowami opisał atak:

Wziąłem zatem dwóch smalandzkich i dwóch fińskich rajtarów, którzy potrafili dobrze pływać, obiecałem im dwadzieścia cztery talary Rzeszy, jeśli przepłyną

i sprowadzą mi jeden z tych statków. Ci rajtarzy byli tak ochoczy, że zaraz zdjęli odzienie i przygotowali się do pływania. Wtedy rozkazałem, by wszyscy dragoni i rajtarzy z karabinami i muszkietami zsiadli z koni, podeszli aż do brzegu rzeki i zaczęli strzelać salwami. Podczas tej fanfary z muszkietów i karabinów czterech rajtarzy przepłynęli szeroki i szybki nurt i udało im się trafić na statki. Ja kontynuowałem ostrzał, aż [nieprzyjaciele] ze szkoda i wstydem musieli opuścić swoje pozycje, szukając schronienia w dużym lesie. Wówczas ci czterech rajtarzy odcięli jeden duży statek i małą łódkę, i przyprowadzili do mnie. Natychmiast rozkazałem, żeby na ten duży statek wsiadło sześćdziesięciu dragonów i posłałem ich na drugą stronę, by sprowadzili mi wszystkie statki. Było tam dwadzieścia pięć dużych jakby promów, i dziewięć łodzi. Polecilem zaraz rajtaram i dragonom, żeby zbierali materiały jak belki, deski i temu podobne. Mogłem więc zaraz przygotować most pontonowy w dogodnym miejscu, by król mógł przejść po nim z armią bez zatrzymywania. Jako rekompensatę za to otrzymałem łaskawe podziękowanie.

Po sukcesie Ascheberga wojska szwedzkie ruszyły w kierunku Warszawy.

* Nie jesteśmy w stanie z pełnym przekonaniem stwierdzić, czy gwardia wymieniona przez Ascheberga to rajtarzy z regimentu gwardii Sulzbacha (do czego jednak się skłaniamy) czy też „Czarne płaszcze”. W celu uatrakcyjnienia podjazdu zdecydowaliśmy się dać Graczom wybór w tej kwestii.

Nowe zasady specjalne

Zdobywcy przepraw

Raz w grze w scenariuszach Obrona przeprawy albo Uchwycenie przeprawy jeden oddział w podjeździe może dodać +1 do wyniku walki, jeśli walczy do 10 cm od mostu/brodu. Możesz zdecydować o dodaniu modyfikatora dopiero podczas podliczania wyniku walki.

Tratwy i sprzęt przeprowowy

Patrz zasada „Tratwy i sprzęt przeprowowy” w podręczniku „Zgrupowanie” s. 36.

Podjazd Rutgera von Ascheberga – marzec 1656 roku

Zasady specjalne:
Dyscyplina, Dryl wojskowy, Bellum se ipsum allet

 Rutger von Ascheberg

PS: 6

kompania rajtarów
najemnych (weterani)

kompania rajtarów
najemnych (weterani)

kompania rajtarów
krajowych

Skwadron z regimentu
Sulzbacha albo
"Czarne płaszcze"

 Rotmistrz
Krusmarck

PS: 7

kompania rajtarów
najemnych (weterani)

kompania rajtarów
najemnych (weterani)

PS: 8

kompania rajtarów
krajowych

PS: 9

kompania rajtarów
najemnych (weterani)

kompania rajtarów
najemnych (weterani)

 Podpułkownik
Ekeblad

UWAGI:

- * Połowa podstawek rajtarów najemnych (w tym skwadron z regimentu Sulzbacha) może być wyposażona w arkebuzę.
- +1 PS za Podpułkownika Ekeblada.
- +1 PS za wystawienie 4 podstawek rajtarów (weteranów) w pancerzach, mogą to być rajtarzy z regimentu Sulzbacha (można wykupić tylko raz).
- * Zasady „Czarnych płaszczy znajdziesz” w podręczniku „Warszawa 1656” s.37.

- * Skwadron z regimentu Sulzbacha posiada zasadę „W każdej bitwie, w każdej kampanii” – patrz „Warszawa 1656” s. 36.
- * Jednostkowe kompanie należy połączyć w Skwadrony z innymi podstawkami. Minimalny skwadron to dwie podstawki.
- * Rotmistrz Krusmarck ma statystyki Podpułkownika.

Zdobywcy przepraw Rutgera von Ascheberga – wiosna 1656 roku

Zasady specjalne:

DYSCYPLINA, DRYL WOJSKOWY, BELLUM SE IPSUM ALLET, PŁYWANIE (TYLKO DRAGONI),
TRATWY I SPRZĘT PRZEPRAWOWY, ZDOBYWCY PRZEPRAW

 Rutger von Ascheberg

PS: 4

kompania rajtarów
najemnych (weterani)

kompania rajtarów
najemnych (weterani)

kompania rajtarów
najemnych (weterani)

kompania dragonów
(weterani)

PS: 5

kompania dragonów
(weterani)

 Podpułkownik

PS: 6

kompania rajtarów
najemnych (weterani)

PS: 7

kompania rajtarów
najemnych (weterani)

 Major

PS: 8

kompania dragonów
(weterani)

UWAGI:

+1 PS za wystawienie 4 podstawek rajtarów (weteranów) w pancerzach,
można wykupić je tylko raz.

+1 PS za Podpułkownika .

+1 PS za Majora .

* Połowa podstawek rajtarów może być wyposażona w arkebuzy, jeśli nie
wystawiasz rajatarów z arkebuzami ani w pancerzach, to Major jest
wystawiany za darmo.